

Efter artikel IV skal den omstændighed, at der i visse tilfælde af en regering er betalt erstatning til ejeren af tekniske oplysninger, der benyttes af den ene regering, ikke kunne påberåbes af den anden regering med henblik på ordningen af den indbyrdes fordeling af denne erstatningspligt, men sådanne spørgsmål skal behandles af den i henhold til artikel VI oprettede Komité for Teknisk Ejendom. Endvidere pålægger artiklen den regering, der efter begæring modtager tekniske oplysninger fra det andet lands statsborgere, pligt til at drage omsorg for, at der ydes omgående, retfærdig og effektiv erstatning for brugen af sådanne oplysninger.

Efter artikel V kan en regering i forsvarets tjeneste uden vederlag bruge en opfindelse, som udelukkende ejes af den anden regering; dog gøres der undtagelse herfra, forsåvidt der foreligger en forpligtelse overfor private, der har rettigheder over opfindelsen.

Efter artikel VI nedsættes et fælles udvalg, som er rådgivende overfor de respektive regeringer med hensyn til overenskomstens gennemførelse.

Artikel VII pålægger de to regeringer en oplysningspligt med henblik på fastsættelse af erstatninger. Endvidere er der pligt til at give sådanne oplysninger, der er nødvendige for at give ejeren af tekniske oplysninger, der er stillet til rådighed med forsvar for øje, lejlighed til at beskytte eller bevare sine rettigheder.

Efter artikel VIII er opfindelser m. v. vedrørende atomenergi undtaget fra overenskomstens bestemmelser. Endvidere indeholder artiklen definitioner af visse udtryk i overenskomsten.

Artikel IX indeholder bestemmelser om revision og om overenskomstens gyldighedstid.

En tiltrædelse af det foreliggende overenskomstforslag, der bl. a. forudsætter muligheden for foretagelse af ekspropriationer samt muligheden for meddelelse af hemmelige patenter, vil nødvendiggøre ny lovgivning. Det skal dog herved fremhæves, at der, selv bortset fra den heromhandlede overenskomst, kan være en selvstændig dansk interesse i en ny lovgivning om disse spørgsmål, jfr. herved bemærkningerne til forslaget §§ 2 og 10. I denne forbindelse kan det nævnes, at der i Sverige siden 1942 har eksisteret en lovgivning, hvorefter der er åbnet adgang til at foretage ekspropriation af visse opfindelser af betydning for forsvaret og til at nedlægge forbud mod offentliggørelse af sådanne opfindelser samt til at registrere hemmelige patenter.

Udkast til tilsvarende overenskomster foreligger for en række andre landes vedkommende, men afslutningen af en overenskomst som den forelig-

gende kan for adskillige landes vedkommende finde sted uden ændring i det pågældende lands lovgivning. Det kan yderligere nævnes, at England allerede har afsluttet en overenskomst med USA, som ligger på linie med nærværende overenskomstudkast. I Norge er der bl. a. for at muliggøre tiltrædelsen af en tilsvarende overenskomst under 26. juni 1953 gennemført en lov om opfindelser af betydning for rigets forsvar, som i det væsentlige er overensstemmende med det her udarbejdede udkast.

Ministeriet for handel, industri og søfart har til behandling af sagen efter samråd med udenrigsministeriet og forsvarsministeriet nedsat et udvalg, bestående af repræsentanter for forsvarsministeriet, finansministeriet, handelsministeriet, justitsministeriet og udenrigsministeriet. Dette udvalg har gennemgået det foreliggende udkast til overenskomst og udarbejdet udkast til et lovforslag.

Regeringen har med enkelte mindre ændringer kunnet tiltræde det af udvalget udarbejdede lovkast.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

ad § 1.

Lovforslaget vedrører kun opfindelser, der angår krigsmateriel og fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel.

Udkast til den i § 1, 2. stykke, forudsatte kongelige anordning er optrykt som bilag B. Udkastet bygger på de tilsvarende svenske bestemmelser, men udkastet indeholder en udførligere eksemplifikation. Det er ikke fundet muligt at overføre bestemmelserne i den kongelige anordning nr. 238 af 16. juli 1937, jfr. lov nr. 139 af 7. maj 1937 om kontrol med krigsmateriel, på nærværende område, idet denne anordning tager sigte på andre formål end de her omhandlede. Det skal fremhæves, at forudsætningen for at henregne det i udkastet nævnte materiel m. v. til krigsmateriel i forslagets forstand er, at det udelukkende eller væsentlig er bestemt til krigsbrug.

Lovforslaget omfatter alle opfindelser af den omhandlede art, herunder også allerede offentliggjorte, patenterede opfindelser, cfr. bestemmelserne i § 2. Dette har særlig betydning med hensyn til anvendelsen af forslagets § 5, punkterne a og d.

Man har overvejet at inddrage under lovens område også opfindelser, der uden at vedrøre krigsmateriel eller fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel dog findes at være af betydning for rigets forsvar. Man har imidlertid opgivet denne tanke, dels på grund af kriteriets ubestemthed, dels